

ВИЩИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

05 березня 2015 року

Колегія суддів Вищого адміністративного суду України у складі:

Олексієнка М.М. (головуючий),

Бутенка В.І., Штульман І.В.,

розглянувши в порядку письмового провадження справу за адміністративним позовом ОСОБА_1 до Подільської міжрайонної медико-соціальної експертної комісії (далі - МСЕК), треті особи: управління Пенсійного фонду України в Шевченківському районі м.Києва, поліклініка №2 Шевченківського району м.Києва про визнання рішення неправомірним та зобов'язання встановити 3 групу інвалідності з дитинства, за касаційною скаргою представника позивача на судові рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 4 лютого 2014 року, Київського апеляційного адміністративного суду від 22 вересня 2014 року,

встановила:

У серпні 2013 року ОСОБА_1 звернувся в суд з позовом, відповідно до якого просив:

-визнати неправомірним рішення МСЕК про відмову у визнанні його інвалідом;

-зобов'язати відповідача визнати його з 9 листопада 2012 року інвалідом 3 групи з дитинства.

Посилався на те, що має фізичні вади, які дають підстави до визнання інвалідності, тому рішення відповідача є протиправним.

Постановою Окружного адміністративного суду м.Києва від 4 лютого 2014 року, залишеною без змін ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 22 вересня 2014 року, позовні вимоги задоволено частково. Визнано неправомірним рішення МСЕК про невизнання ОСОБА_1 інвалідом. У решті в задоволенні позову відмовлено.

В касаційні скарги представник позивача, посилаючись на порушення норм матеріального та процесуального права, допущені судами, просить попередні судові рішення в частині відмови в задоволенні позову скасувати і ухвалити нове про задоволення позову.

З'ясувавши обставини справи в межах, передбачених статтею 220 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України), колегія суддів приходить до висновку про задоволення касаційної скарги частково з наступних підстав.

Як встановлено судами попередніх інстанцій, за результатами огляду МСЕК, який мав місце 9 листопада 2012 року, ОСОБА_1 відмовлено у визнанні інвалідності, про що складено довідку.

З таким висновком позивач не погодився і оскаржив його в судовому порядку.

Задовольняючи позовні вимоги в частині протиправності рішення МСЕК, суд першої інстанції, з висновком якого погодився апеляційний суд, виходив з того, що відповідач не довів правомірності прийнятого рішення. Відмовляючи в задоволенні позову про зобов'язання визнати позивача інвалідом, суди прийшли до висновку, що то є дискреційними повноваженням МСЕК, а отже суд не може покладати такі зобов'язання.

Висновок судів не в повній мірі відповідає дійсним обставинам справи та нормам матеріального права.

Відповідно до пункту 17 Положення про медико-соціальну експертизу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 року №1317, медико-соціальна експертиза проводиться після повного медичного обстеження, проведення необхідних досліджень, оцінювання соціальних потреб інваліда, визначення клініко-функціонального діагнозу, професійного, трудового прогнозу, одержання результатів відповідного лікування, реабілітації за наявності даних, що підтверджують стійке порушення функцій організму, обумовлених захворюваннями, наслідками травм чи вродженими вадами, які спричиняють обмеження життєдіяльності.

Комісія проводить засідання у повному складі і колегіально приймає рішення. Відомості щодо результатів експертного огляду і прийнятих рішень вносяться до акта огляду та протоколу засідання комісії, що підписуються головою комісії та її членами і засвідчуються печаткою (пункт 19 Положення про медико-соціальну експертизу).

Як вірно зазначено судами попередніх Інстанцій, суб'єкт владних повноважень в особі МСЕК не довів правомірності свого рішення, хоча за правилами частини другої статті 71 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дій чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Проте суди припустилися помилки при вирішенні вимоги про зобов'язання відповідача у визнанні ОСОБА_1 інвалідності.

Умови та порядок встановлення груп інвалідності регулюється Інструкцією про встановлення груп інвалідності, затвердженої Наказом Міністерства охорони здоров'я України 05.09.2011 року №561 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 14 листопада 2011 року за №1295/20033), Положенням про медико-соціальну експертизу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 року №1317.

Виходячи з положень вище згаданих нормативних актів, визнання інвалідності та встановлення групи покладається на МСЕК, яка наділена дискреційними повноваженнями, тому суд не може зобов'язати суб'єкта владних повноважень імперативно визнати особу інвалідом. Однак суд, згідно пункту 2 частини другої статті 162 КАС України, у разі задоволення адміністративного позову може ухвалити постанову про зобов'язання відповідача вчинити певні дії. При цьому, у випадку, коли закон встановлює повноваження суб'єкта публічної влади в імперативній формі, тобто його діяльність чітко визначена законом, то суд зобов'язує відповідача прийняти конкретне рішення чи вчинити певну дію. У випадку, коли ж суб'єкт наділений дискреційними повноваженнями, то суд може лише вказати на виявлені порушення, допущені при прийнятті оскаржуваного рішення (дій), та зазначити норму закону, яку відповідач повинен застосувати при вчиненні дії (прийнятті рішення), з урахуванням встановлених судом обставин.

На підставі зазначених норм та виявлених порушень, допущених при прийнятті рішення про відмову у визнанні ОСОБА_1 інвалідом, суди безпідставно не зобов'язали МСЕК оглянути позивача і прийняти рішення в межах компетенції про визнання інвалідності, тому судові рішення в цій частині підлягають зміні шляхом зобов'язання МСЕК повторно оглянути ОСОБА_1 та прийняти рішення в межах дискреційних повноважень про визнання його інвалідом.

Керуючись статтями 220, 222, 223, 225, 232 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів постановила:

Касаційну скаргу ОСОБА_1 задовольнити частково.

Постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 4 лютого 2014 року та ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 22 вересня 2014 року змінити з частині позовних вимог про зобов'язання відповідача визнати ОСОБА_1 інвалідом 3 групи з дитинства..

Зобов'язати Подільську міжрайонну медико-соціальну експертну комісію повторно оглянути ОСОБА_1 та прийняти рішення про встановлення інвалідності відповідно до Інструкції про встановлення груп інвалідності, затвердженої Наказом Міністерства охорони здоров'я України 05.09.2011 року №561 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 14 листопада 2011 року за №1295/20033), Положення про медико-соціальну експертизу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 року №1317.

В іншій частині рішення судів залишити без змін.

Постанова набирає законної сили через п'ять днів після направлення її копій особам, які беруть участь у справі, оскарженню не підлягає, проте може бути переглянута Верховним Судом України з підстав, у строки та в порядку, встановленими статтями 237, 238, 239-1 Кодексу адміністративного судочинства України.

Головуючий суддя Олексієнко М.М.,
судді: Бутенко В.І., Штульман І.В.